

TTD SAVUNUCULUK KOMİTESİ DANIŞMA KURULU TOPLANTISI

14 Ağustos 2025

Toplantı özeti

Türkiye Göğüs Derneği'nin savunuculuk komitesi, savunma faaliyetlerine yapılandırılmış bir yaklaşımın kurulmasını görüşmek üzere toplandı; akciğer sağlığının korunması, sağlık haklarının savunulması ve tütün kontrolü, hava kirliliği ve iklim değişikliği gibi sorunları savunmasız gruplara özel dikkatle ele almaya odaklandı. Komite, rolünün doğrudan savunuculuk çalışmalarını yürütmek yerine stratejik gözetim, eğitim ve dokümantasyon sağlamak olduğunu ve bunun da danışma kurulunun desteğiyle şubeler ve çalışma grupları tarafından yapılmaya devam edeceğini açıkladı. Üyeler, çeşitli paydaşlarla etkileşim kurma, alt komiteler oluşturma ve çabalarında şeffaflık ve hesap verebilirliği korurken belirli, ölçülebilir hedefler geliştirme stratejilerini tartıştı.

Haluk Çalışır ve Çağlar Çuhadaroğlu hocalar, komitenin görevlerini ve savunuculuk tanımını aktardılar. Bu konuda Arzu Yorgancıoğlu hocamız ERS savunuculuk deneyimlerini üyelerle paylaştı.

- **Haluk Çalışır**, komitenin ÇG'ler, şube kurulları ve UDEK üyelerinden oluştuğunu; amacının savunuculuğu tanımlamak ve dernek bünyesinde bu işlevi geliştirmek olduğunu belirtti.
- **Çağlar Çuhadaroğlu**, TTD'nin yapısı gereği üyelerinin ekolojik yaşamı, işçi sağlığını ve haklarını koruyan birçok alanda faaliyet gösterdiğini, komitenin ise bu faaliyetlere daha **organize, hızlı ve bilgili** bir yaklaşım geliştirmekle sorumlu olduğunu vurguladı.
- **Arzu Yorgancıoğlu**, ERS'deki savunuculuk yapısını paylaştı. ERS Advocacy Council'in; Avrupa Komisyonu temsilcisi, çocuk grubu, EMA, enfeksiyon hastalıkları ve ELF hasta temsilcilerinden oluştuğunu, başkanının genel yönetim kurulunda yer aldığını, yılda bir kez toplandığını ve acil durumlarda ilgili çalışma gruplarıyla ortak eylem alabildiğini belirtti. Ayrıca parlamento ile daha sıkı bağlantılarının olduğunu da ekledi.

Osman Elbek, TTD'de yer alan her çalışma grubu ve şubenin kendi alanında savunuculuk yapması gerektiğini, komitenin ise bu süreci **daha organize hale getirme** misyonu olduğunu, bu anlamda halk sağlığı kürsüleri ile benzer bir fonksiyona sahip olduğunu vurguladı. Savunulan düşünceleri içerik, yapı, kültür alt bileşenlerine göre incelemenin oldukça önemli olduğunu ekledi.

Savunuculuk faaliyetlerinin üç temel çerçevede geliştirilebileceğini belirtti:

1. Ortak kamu çıkarlarının saptanması
2. Kamu politikasının belirlenmesi

3. Dışlanan gruplar lehine politika geliştirilmesi

Ayrıca, stratejilerin kısa ve uzun vadeli, ölçülebilir, ulaşılabilir ve gerçekçi hedefler içermesi gerektiğini söyledi. **Tütün kontrolü** üzerinden örnekler verdi:

- Uzun vadeli hedef: Adölesanlarda artan tütün tüketiminin artış hızını azaltmak (trendin izlenebilir ve gerçekçi olduğunu belirtti).
- Hedefler için zaman ölçütü belirlenmeli
- Ortak çalışma paydaşlarının belirlenmesi: TTB Tütün Çalışma Grubu, UDEK, diğer uzmanlık dernekleri, Cumhurbaşkanlığı Sağlık politikaları kurulu, TBMM sağlık komisyonu, kadın, gençlik ve yurttaş örgütleri.
- Bu süreçte SWOT analizi yapılması, diğer uzmanlık dernekleriyle ilişkilerin güçlendirilmesi, CB kurulunu tanıyan kişilerden komite oluşturulması, STK ağlarının kurulması gerektiğini ifade etti.
- Tütün endüstrisinin hedefi olma riskini azaltacak stratejiler geliştirilmesini önerdi.
- Zor dönemlerde savunuculuk için alternatif girişler (örneğin eski bir tütün fabrikasında temsilci bulundurmak), beklenmedik müttefikler (örn. sanatçı Tarkan, bilim insanı Aziz Sançar, yurtdışında çalışan hekimler, ERS bağlantıları) ve dijital teknolojiyi kullanmak (video-grafik-hashtag) gibi yöntemleri paylaştı.
- Kanıta dayalı planlamalar yapılması, hedeflere yönelik ulusal kongre oturumlarının düzenlenmesi ve mevcut çalışmaların "alaylı" olmaktan çıkarılıp daha sistematik hale getirilmesi gerektiğini belirtti.
- Potansiyel damgalamaya karşı koymak ve meşruiyetini güçlendirmek için şeffaf, sorumlu ve kapsayıcı olması gerektiğini vurguladı.

Ardından, katılımcılardan, Savunuculuk Komitesi yapısı ve hedefleri konusundaki görüşleri alındı:

Levent Akyıldız, ERS ve AB'de savunuculuk politikalarının nasıl evrildiğini ve bunun ülkemizdeki karşılığının nasıl olabileceğini önemli bir gündem başlığı olarak vurguladı.

- Aile hekimleri ile uyku tıbbı alanında bilgi paylaşımının yapılabileceği etkinliklerin düzenlenmesi
- Hava yolu hastalıklarının hane gelinine etkisinin incelenmesi, konsantratör kullanımının bu açıdan bakıldığında hane gelinine nasıl bir etkisi olduğunu belirlenmesi (elektrik tüketimi vs.)
- Antibiyotik kullanımı ve toplumdaki direk ve dolaylı etkileri gibi konuların ele alınması gerektiğini belirtti.

Nilüfer Aykaç, komitenin kalabalık olmasının yapıyı hantallaştırabileceğini; acil gündemlerde komite yürütme kurulu aracılığıyla ilgili çalışma grubunun hızlı şekilde bildiri yayımlayabileceği ve genişletilmiş MYK'nın önüne geçmeyecek bir mekanizma kurulmasını önerdi.

Feyza Erkan, komitenin bundan sonraki eylem planını sordu ve çalışma gruplarıyla öncelik belirleme konusunda bir alıştay yapılıp yapılmayacağını gündeme getirdi.

Haluk çalışır, alıştay, görev dağılımları ve hedefler konusunda bir alıştay planının, komisyon gündeminde olduğunu belirtti.

ağlar uhadaroğlu, kendi meslektaşlarımızı savunuculuk sürecine katmakta zorlandığımızı, komitemizin AB yapısından farklı olduğunu belirtti. ERS'nin tütün, evre ve sağlığa erişimi öncelikli gördüğünü; bizim de ülke koşullarına uygun şekilde kendi önceliklerimizi belirlememiz gerektiğini, komisyonun öncelikler doğrultusunda yol almasının önemini vurguladı.

Eyüp Sabri Uçan; Savunuculuk komitesi danışma kurulunun, ülkemizdeki yoğun sosyal, ekolojik, politik gündem ve durumları farklı boyutları ile ele alabilecek yapısı nedeniyle önemli bir görev üstlendiğini belirtti.

Haluk çalışır; sunum, katkı ve katılımlar için teşekkür etti.